Seat No. : ______________

MM-132

March-2019

B.A., Sem.-VI

Core-311 : Gujarati
(અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ - 2)

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (અ) ગાંધીયુગની રાજકીય અને સામાજિક પરિસ્થિતિઓનો પરિચય કરાવી, ગાંધીયુગમાં થયેલ સાહિત્યિક નવપ્રસ્થાનોની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

(1) સુન્દરમ્‌નું ટૂંકીવાર્તા ક્ષેત્રેનું પ્રદાન વર્ણવો.

(2) 'સધરા જેસંગનો સાળો' નવલકથામાં વ્યંગ

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો : (કોઈપણ **ચાર**) **4**

(1) 'કહેવા યોગ્ય એક પણ વાત હું છુપાવવાનો નથી' કોની આત્મકથાનું વિધાન છે ?
(નર્મદ, ક.મા. મુનશી, મહાત્મા ગાંધી)

(2) ભારતીય વિદ્યાભવનના સ્થાપક કોણ છે ?
(વિનોબા ભાવે, મહાત્મા ગાંધી, કનૈયાલાલ મુનશી)

(3) ર.વ. દેસાઈની કઈ નવલકથા 'ગ્રામજીવનની ગીતા' ગણાય છે ?
(ભારેલો અગ્નિ, દિવ્યચક્ષુ, ગ્રામલક્ષ્મી)

(4) પન્નાલાલ પટેલની કઈ નવલકથાને જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત થયો હતો ?
(મળેલા જીવ, માનવીની ભવાઈ, ઘમ્મર વલોણું)

(5) 'સાતમા પરણામ ઓલ્યા મા'ત્માને કહેજો રે' પંક્તિના કવિ કોણ છે ?
(શેષ, કાન્ત, સુન્દરમ્)

(6) જયંત ખત્રીની ટૂંકીવાર્તા 'લોહીનું ટીપું'ની નાયિકા કોણ છે ? (હલીમા, કસ્તૂર, મલ્લિકા)

2. (અ) અનુ ગાંધીયુગના સાહિત્યની વ્યવર્તક લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય કરાવો. **14**

અથવા

(1) રાજેન્દ્ર શાહની કવિતામાં પ્રકૃતિ નિરૂપણ

(2) 'બારી બહાર'ની કવિતા

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ **ચાર**) **4**

(1) અનુ ગાંધીયુગનો પ્રારંભ ______ કાવ્ય સંગ્રહથી થયો ગણાય છે.
(બારી બહાર, સમીપ, અંગત)

(2) 'નિરૂદ્દેશે' કાવ્યના કવિ ______ છે. (રાજેન્દ્ર શાહ, નિરંજન ભગત, પ્રહલાદ પારેખ)

(3) 'હું તો બસ ફરવા આવ્યો છું' પંક્તિ ______ કવિની છે.
(નિરંજન ભગત, પ્રહલાદ પારેખ, સુન્દરમ્)

(4) 'પરોઢ ફૂટે' કાવ્યના કવિ ______ છે. (નલિન રાવળ, મુકુંદ પરીખ, રાજેન્દ્ર શાહ)

(5) 'ગાંધીતોપ' નવલિકાના લેખક ______ છે.
(જ્યંતી દલાલ, ઝવેરચંદ મેઘાણી, રા.વિ. પાઠક)

(6) 'મારે કવિ થવું જ નથી' એવું પ્રિયકાંત મણિયાર ______ કાવ્યમાં કહે છે.
(એ લોકો, ઈંડું, ક્યાં છે મારું નગર)

3. (અ) આધુનિકયુગના સાહિત્યને પ્રેરનારા મુખ્ય પરિબળોની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

(1) નવલકથાકાર રઘુવીર ચૌધરી

(2) કૃતિ પરિચય કરાવો 'નાઈટમેર'

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ત્રણ) **3**

(1) આધુનિક શબ્દનું મૂળ સંસ્કૃત ______ શબ્દમાં રહેલું છે. (सम्प्रति, सांप्रत, अधुना)

(2) 'ચરે, ફરે, રતિ કરે, ગર્ભને ધરે અવતરે, મરે' ______ આ પંક્તિ કયા કાવ્યની છે.
(મંથરા, જટાયુ, ત્રિમૂર્તિ)

(3) 'ન તત્ર સૂર્યો ભાતિ'નું સાહિત્ય સ્વરૂપ ______ છે. (નિબંધ, લલિત નિબંધ, ટૂંકીવાર્તા)

(4) દિગીશ મહેતાના નિબંધ સંગ્રહનું નામ ______ છે. (ઘાસનાં ફૂલ, જનાન્તિકે, દૂરના એ સૂર)

(5) 'અંતરાલ'ના સર્જકનું નામ ______ છે. (મધુ રાય, હિમાંશી શેલત, સરોજ પાઠક)

4. (અ) વિશ્વયુદ્ધ પછીની મુખ્ય બે વિચારધારાઓ અસ્તિત્વવાદ અને એબ્સર્ડવાદ વિશે સવિસ્તાર આલેખન કરો. **14**

અથવા

(1) નવલકથા સ્વરૂપનો ઉદ્ભવ આલેખી વિકાસના મહત્ત્વના વળાંકોની ચર્ચા કરો.

(2) પરા વાસ્તવવાદ

(બ) યોગ્ય જોડકાં જોડો : **3**

અ		બ	
(1)	હુંશીલાલ	(a)	ચિનુ મોદી
(2)	ઓચ્છવલાલ	(b)	લાભશંકર ઠાકર
(3)	મગન	(c)	રાવજી પટેલ
		(d)	સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર

____